

Tammisunnuntain juhlallisuuksia

Österbottens Försvarsgille – Pohjanmaan Maanpuolustuskilta vietti 32. vuosijuhlapäiväänsä perinteisen arvokkaasti tammikuun viimeisenä sunnuntaina – Tammisunnuntaina. Vaasan kaupungintalon juhlasaliin kertyi satapäinen juhlaraitainen joukko, joka sai nauttia arvokkaasta ohjelmasta ja erinomaisesta, ajatuksia herättävästä juhlapuheesta, jonka piti professori, valtakunnansyyttäjä emeritus Matti Kuusimäki.

Ennen juhlaa Killan edustajat laskivat havuseppeleen Perinnemuurille kunnianosoituksena sekä aikaisemman sukupolven tekemälle että nykyiselle maanpuolustustyölle ja Vaasassa toimineille ja täällä sotien aikana perustetuille joukko-osastoille. Tilaisuuteen osallistui myös lähes 20 maanpuolustusjärjestön lipullinna.

*Maanpuolustustahto on sidoksissa välittämisen kulttuuriin – tilanne tänään ja huomenna
Försvarsviljan är knuten till ett levande samhällsengagemang – situationen idag och i morgon*

Professori Matti Kuusimäki: Merisotakoulun reserviupseerikurssille nr. 47 järjestettiin sotaharjoitus Porvoon saaristossa alkukesäällä 1963. Minut oli määrätty erotuomarina toimineen, hyväkuntoisen verryttelypukuasuinen yliluutnantin radistiksi. Juostessani kolme vuorokautta yliluutnantin perässä sementtilohkareen painoinen Topi-radiopuhelin selässäni ajattelin useaan kertaan, että ehkäpä vielä joskus keksitään hieman ystävällisempiäkin langattomia viestivälineitä.

Silloin oli kulunut noin 15 vuotta siitä, kun koko digitaalisen aikakauden pe-

ruskeksintö, transistori, oli onnistuttu kehittämään Bellin laboratoriossa Yhdysvalloissa. Tänään kädessäni on kännykkä, joka painaa vain parisataa grammaa, mutta lienee teholtaan monisatapäivätyön tehneeseen Topi-vanhukseen verrattuna.

Tämän päivän iskusana onkin korkea teknologia. Hyvä niin, mutta valitettava vain on, että ihmisessä itsessään ei ”sisäinen korkeateknologia” näytä kehittyneen yhtä suotuisasti. Vaikka suursodan uhka on väistynyt ja kylmän sodan kausi päättynyt, ei ole olemassa merkkejä siitä, ettei-

vätkö konfliktit kansojen ja kansanryhmien kesken olisi nyt ja tulevaisuudessakin jatkuvaa arkipäivää. Aivan viimeaikaisetkin tapahtumat maailmalla lienevät hyvä todiste tästä. Jos haluaa asiasta laajempaa todistusaineistoa, ylimalkainenkin vilkaisu maailmanhistoriaan riittää.

Menneiden aikojen opetukset mielestään useimmat suomalaiset ajattelevat edelleen, että Euroopan unionin laidalla sijaitsevan liittoutumattoman valtion on syytä huolehtia omaehtoisesta puolustuksestaan kaikissa oloissa. Epäilemättä taitavalla ulkopolitiikalla kytetään nykyisinkin kansojen väliset väkivaltaiset kriisit parhaiten torjumaan, mutta valitettavasti aivan lähihistoriastakin poimittavat tapahtumat myös keskellä sipistynyttä Eurooppaa osoittavat kaiken olevan silti alati mahdollista.

Ihmisen vallanhalu näyttää olevan ehtymätön luonnonvara, ja usein lopulta enemmän tai vähemmän satunvaraisistakin seikoista jää riippumaan, milloin tuo halu johtaa inhimilliseltä kannalta katsottuna järjestöihin ratkaisuihin. Ei vara venettä kaada, sanoo viisas vanha kansa! Maanpuolustustyön suhteen ei pienellä kansakunnalla, joka haluaa säilyttää omaehtoiset elinolosuhteet, ole varaa levollisinaan aikoina hepaantua.

Kokonaan toinen asia on sitten se, millaisia hyökkä-

uksia vastaan nykymaailmassa on syytä erityisesti varautua. Maallikkonakin uskallan arvella, että yhteiskunnan elintärkeitä toimintoja vaarantavan verkosodankäynnin todellisuuteen, joka vaikuttaa kaikkien kehittyneiden maiden osalta olevan nykyisellään suurin riski, ei Suomessaakaan ole – ajankohtaisista kyberstrategioista huolimatta – vamaankaan kyetty vielä riittävästi varustautumaan.

Tekniikan tavattoman nopea kehitys tällä saralla tekeekin varautumisen vaikeaksi. Juuri sen vuoksi näkisin, että tällä rintamalla, jos millä, tarvitaan pienen maan koko osaamispotentiaali, ja ennen kaikkea juuri vastuuseen nousevalle nuorella nettisukupolvelle onneksi jo luonnostaan oleva. Monissa yhteyksissä esille tulleen yleisen asevelvollisuuden vaihtoehdon, palkka-armeijan, henkiset resurssit eivät voisi parhaimmillaankaan tätä voimavaraa käytännössä korvata. Uskon jo nyt, että huomispäivän kertausharjoituksiinkin tullaan kokoamaan perinteisten joukkojen ohella verkosodankäyntiin varautuvia ”nörttikomppanioita”!

Fastän behovet av militärt försvar inte har funnits på tiotals år så har följderna av bevärnade konflikter på andra ställen i världen hämtat med sig behov av helt nya uppgifter inom samhällets olika sektorer. Civilkrisshanteringen har formats till ett mångsidigt arbetsfält också i det finska samhället. För att framgångsrikt sköta många av de här uppgifterna har militärbildningen varit

till väsentligt nytta.

Onko kuluneina viime vuosikymmeninä yhteiskunnassamme sitten tapahtunut sellaisia muutoksia, joilla voisi ajatella olevan merkitystä kansakuntamme tämän päivän maanpuolustustahdon kannalta?

Merkillä pantavaa on asian kannalta ainakin se, että yhteiskuntamme on muuttunut materialistiseksi ja entistä paljon yksilökeskeisemmäksi. Ihmiset ovat tottuneet vaatimaan itselleen mahdollisimman suuret vapaudet, mahdollisimman laajat edellytykset toteuttaa yksilöllisyytään, mahdollisimman väljät keinot löytää elämyksiä ja nautintoja, äärimmäisiäkin. Väkipuhva kaupallinen maailma median säestyksellä on siinä hyvänä apuna. Se pyrkii ovelasti kehittämään ihmisille entisten tarpeiden rinnalle yhä uusia ja uusia elämys- ja nautintojen muotoja, tuotteistaakseen sitten niitä mahdollisimman tehokkaasti. Elämme materialistisen itsekkyden aikaa.

Tämän kehityksen haitalliset piirteet heijastuvat varsinkin vaikutteille erityisen alttiin nuoreen polveen. Elämyskyläilyä etsintään ei sinänsä ole mitään rajaa. Hyvää, mitä se sitten itse kunkin mielestä on, ei ole koskaan tarpeeksi. Valtakunnansyyttäjän virassa saatujen kokemusten mukaan nuorten huumeongelmatkin ovat vahvasti sidoksissa nykyajan tulkittuun elämyskyläilyä etsintään. Amfetamiinista haetaan vauhtia, herooinista rauhallisia fiiliksiä ja marihuanaa kodikkauksen tunnetta.

Usein sanotaan, että sosiaalinen media on luonut aivan uudet edellytykset ihmisten väliselle kanssakäymiselle. Asialla on varmasti hyvätkin puolensa, mutta kielteisiltäkään ei välttyä. Digitaaliset yhteisöt eritoten nuorten parissa näyttävät luovan voimakasta painetta lähes jatkuvaan läsnäoloon eri foorumeilla, mikä ei voi olla heikentämättä keskittymiskykyä tällaisempiin asioihin kuin koulussa kuin muullakin. Ja mitä tulee kaikenkarsivaisiin blogeihin sekä omien yksityisasioiden loputtomaan revittelyyn vaikkapa facebookin sivuilla, kertovat ne ainakin tällaisen ”vanhan liiton miehen” mielestä enemmän narsismin moderneista ilmeneismuodoista kuin aidosta sosiaalisesta mielenlaadusta.

Mutta aikamme yksilökeskeisyyden korostumisen

Österbottens Försvarsgille - Pohjanmaan Maanpuolustuskilta rf:n ansioristi luovutettiin kuvassa vasemmalla olevalle kauppatieteiden tohtori Raimo Havuselälle, kansliapäällikkö Anna-Maija Iitolalle (kuvassa kolmantena) ja museoneuvos Marja-Liisa Haveri-Niemiselle. Ansioristit luovuttivat killan puheenjohtaja Ilkka Virtanen, kuvassa oikealla ja Rita Kurhela, kuvassa toisena vasemmalta.

Pohjanmaan Sotilassoittokunta on esiintynyt kaikissa Killan vuosipäivätilaisuuksissa eli kaikkiaan 32 kertaa. Tässä juhlassa sotilassoittokuntaa johti sen kapellimestari kapteeni Sami Salmivuori. Tämä Tammisunnuntain juhla oli samalla viimeinen, jossa soittokunta oli mukana, sillä puolustusvoimauudistuksen seurauksena soittokunta laukautetaan 31.12.2013.

